

การเปรียบเทียบสำนวน-สุภาษิต ที่พบในตำราที่ใช้ในการสอนรายวิชา ภาษาจีนขั้นต้น
ขั้นกลาง และขั้นสูง ในระดับมหาวิทยาลัยในภาคใต้

**Comparing Proverbs- Idioms found in Teaching Textbooks in Basic,
Intermediate and Advance Chinese Subject at Universities of Southern Region**

อัฐพร ชาญชยานนท์

Athaporn Chanchayanon

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีนธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

Abstract

There are a variety of textbooks for learning Chinese language for an undergraduate level. Chinese proverbs and idioms are always integrated in those textbooks. This research collects Chinese proverbs and idioms from basic, intermediate and advance Chinese subjects of undergraduate students employed in the universities in the southern Thailand in order to compare Chinese proverbs and idioms found in the nine textbooks used in basic, intermediate and advance Chinese subjects. The compilation of the proverbs and idioms can be a source for students and interested persons to learn Chinese.

Chinese proverbs and idioms collected were analysed by using frequency distribution table. 83.3 percent of proverbs and idioms of allusions and idioms (成语) were found more than proverbs and idioms of idioms (惯用语) ,two-part allegorical (歇后语) and common sayings (俗语) which were found 9.9, 4.8 and 2 percents respectively. Regarding this result it is concluded that the nine Chinese textbooks with

integrated skills emphasize students to learn four letters of Chinese proverbs and idioms.

Key words : Chinese proverbs and idioms, Chinese textbook, universities in southern Thailand

บทคัดย่อ

หนังสือ ตำราประกอบการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษามีความแตกต่างกัน และสำนวน-ภาษิตภาษาจีนมักจะปรากฏอยู่ในตำราเหล่านั้นเสมอ ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่เป็นสำนวน-ภาษิตภาษาจีนของรายวิชาภาษาจีนขั้นต้น ชั้นกลางและขั้นสูงของนักศึกษาภาษาจีน ระดับมหาวิทยาลัย และงานวิจัยชิ้นนี้เพื่อเปรียบเทียบประเภทสำนวน-ภาษิตภาษาจีน ที่พบในหนังสือเรียนภาษาจีนจำนวน 9 เล่มในรายวิชาภาษาจีนขั้นต้น ชั้นกลางและขั้นสูง เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาจีน และเป็นแหล่งศึกษาข้อมูลภาษาจีนให้กับนักศึกษาและผู้สนใจ

ในบทความวิจัยนี้ ได้เสนอการเปรียบเทียบประเภทสำนวน-สุภาษิต ที่พบในตำราที่ใช้ในการสอนรายวิชาภาษาจีนขั้นต้น ชั้นกลางและขั้นสูง ในระดับมหาวิทยาลัย ประมวลผลการวิจัยโดยใช้ตารางการแจกแจงความถี่(Frequency distribution table)จากการศึกษาพบว่า ร้อยละ 83.3 ของสำนวน-ภาษิตที่พบเจอในตำราภาษาจีนเป็นสำนวน-ภาษิตประเภท **成语**(allusions and idioms) ซึ่งมากกว่าสำนวน-ภาษิตจีนประเภท **惯用语**(idioms)、**歇后语**(two-part allegorical saying) และ **俗语**(common saying) ซึ่งคิดเป็นจำนวนร้อยละ 9.9, 4.8 และ 2 ตามลำดับ ดังนั้นจะเห็นว่าตำราแบบเรียนภาษาจีนแบบรวมทักษะ เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้สำนวน-ภาษิตจีนแบบ **成语**(allusions and idioms)เป็นหลัก

คำสำคัญ : สำนวน-ภาษิตภาษาจีน ตำราเรียนภาษาจีน มหาวิทยาลัยในภาคใต้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหนังสือแบบเรียนภาษาจีน ที่ใช้ในการเรียนรายวิชาภาษาจีนขั้นต้น ชั้นกลางและขั้นสูง
2. เพื่อเปรียบเทียบความถี่ของจำนวนสำนวน-ภาษิต ในหนังสือเรียนภาษาจีนในแต่ละระดับการเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของหนังสือเรียนรวมทักษะ ในด้านสำนวน-ภาษิตจีนในแต่ละระดับการเรียน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตงานวิจัยนี้ ได้คัดเลือกหนังสือเรียนภาษาจีนที่ใช้ในการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมหาวิทยาลัยในภาคใต้ โดยเลือก 3 มหาวิทยาลัยโดยการสุ่ม คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ในรายวิชาภาษาจีนชั้นต้น ชั้นกลางและชั้นสูง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกเปรียบเทียบสำนวน-สุภาษิตที่พบในตำราเรียนที่ใช้ในการสอนรายวิชาภาษาจีนชั้นต้น ชั้นกลางและชั้นสูง โดยเลือกพิจารณาจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ของปีการศึกษา 2555 ในรายวิชาภาษาจีนชั้นต้น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ใช้หนังสือ 《博雅汉语：准中级加速篇》 I และ 《博雅汉语：准中级加速篇》 II มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ใช้หนังสือ 《博雅汉语：初级起步篇》I มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ใช้หนังสือ 《当代中文》 รายวิชาภาษาจีนชั้นกลาง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ใช้หนังสือ 《博雅汉语：中级冲刺篇》 I และ 《博雅汉语：中级冲刺篇》 II มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ใช้หนังสือ 《博雅汉语：初级起步篇》 II มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ใช้หนังสือ 《当代中文》 และ 《博雅汉语：初级冲刺篇》 II รายวิชาภาษาจีนชั้นสูง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ใช้หนังสือ 《现代汉语》（上册） และ 《现代汉语》（下册） มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ใช้หนังสือ 《博雅汉语：准中级加速篇》 I และ 《博雅汉语：准中级加速篇》 II มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ใช้หนังสือ 《博雅汉语：准中级加速篇》 I

โดยมีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้ 1)กำหนดปัญหาการวิจัย 2)ศึกษาเอกสารและข้อมูลของสถาบันการศึกษาที่ต้องการทำการวิจัย พร้อมทั้งสัมภาษณ์เก็บข้อมูล 3)รวบรวมตำราที่แต่ละมหาวิทยาลัยใช้ในการสอนรายวิชาภาษาจีนชั้นต้น ชั้นกลางและชั้นสูง 4)รวบรวมความถี่ของสำนวนที่ปรากฏขึ้นในตำราเรียน 5)วิเคราะห์ผล จากตารางแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย

ผลการรวบรวมข้อมูล

จากการรวบรวมความถี่ของสำนวน-ภายิตจีนที่ปรากฏในหนังสือเรียนภาษาจีน ที่ใช้ในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ในรายวิชาภาษาจีน ชั้นต้น ชั้นกลางและชั้นสูง จำนวนทั้งหมด 9 เล่ม ผู้วิจัยนำข้อมูลความถี่ที่ได้มาเปรียบเทียบพบว่า

1. สำนวน-ภายิตจีน สามารถแบ่งได้หลายประเภท เช่น **成语**(allusions and idioms)、**惯用语**(idioms)、**谚语**(aphorisms)、**歇后语**(two-part allegorical saying)、**俗语**(common saying) แต่ที่ปรากฏในตำราเรียนภาษาจีน ที่ใช้ในรายวิชาภาษาจีนชั้นต้น ชั้นกลางและชั้นสูง ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และมหาวิทยาลัยหาดใหญ่นั้นมีเพียง 4 ประเภท คือ **成语**(allusions and idioms)、**俗语**(common saying)、**惯用语**(idioms)และ **歇后语**(two-part allegorical saying)

2. ประเภทของสำนวน-ภายิตจีนที่พบร้อยละ 83.3 เป็นสำนวน-ภายิตจีน ประเภท **成语**(allusions and idioms) ซึ่งมากกว่าประเภทอื่นๆ ที่พบ

3. ความถี่ของสำนวน-ภายิตจีนที่พบเจอในหนังสือเรียนภาษาจีน จะมีความถี่เพิ่มมากขึ้นตามชั้นปีที่ศึกษา และ ความยากของเนื้อหาที่เรียน

4. หนังสือเรียนที่ใช้ในรายวิชาภาษาจีนชั้นกลางจะเริ่มพบสำนวน-ภายิตประเภทอื่นๆ โดยเริ่มให้ผู้เรียนเรียนรู้ สำนวน-ภายิตประเภท **俗语**(common saying) เป็นลำดับถัดจากประเภท **成语**(allusions and idioms) และพบสำนวน-ภายิตอีก 2 ประเภท ได้แก่ **惯用语**(idioms) และ **歇后语**(two-part allegorical saying) ในรายวิชาภาษาจีนชั้นสูง

5. จำนวนของสำนวน-ภายิตประเภท **成语**(allusions and idioms) จะพบมากที่สุด ในหนังสือเรียนภาษาจีนชั้นกลาง ซึ่งพบเป็นจำนวนที่มากขึ้นแบบก้าวกระโดดจากหนังสือเรียนภาษาจีนชั้นต้น และพบน้อยลงในหนังสือเรียนภาษาจีนชั้นสูง ซึ่งผู้เรียนต้องเรียนสำนวน-ภายิตจีนประเภทอื่นๆ เพิ่มเติมด้วย

ผลการเปรียบเทียบความถี่สำนวน-ภายิตจีนประเภทต่างๆ

ผลการประมวลการวิจัยการเปรียบเทียบสำนวน-ภายิตจีนประเภทต่างๆ เป็นดังตารางการแจกแจงความถี่ด้านล่างนี้

级别 Types	书名 Book name	汉语成语 (allusions and idioms)	汉语俗语 (common saying)	汉语惯用 语 (idioms)	汉语歇后 语 (two-part allegorical saying)
初级汉语用的 教材 (Basic Chinese textbooks)	《当代中文》	4 (1.4%)	-	-	-
	《博雅汉语：初级起步篇》 _I	-	-	-	-
	《博雅汉语：初级起步篇》 _{II}	-	-	-	-
	总量(Total of Basic Chinese textbooks)	4 (1.4%)	-	-	-
中级汉语用的 教材 (Intermediate Chinese textbooks)	《博雅汉语：准中级加速篇》 _I	3 (1%)	1 (0.3%)	-	-
	《博雅汉语：准中级加速篇》 _{II}	6 (2.1%)	-	-	-
	《博雅汉语：中级冲刺篇》 _I	46 (15.7%)	5 (1.7%)	-	-
	《博雅汉语：中级冲刺篇》 _{II}	104 (35.5%)	-	-	-
	总量(Total of Intermediate Chinese textbooks)	159 (54.3%)	6 (2%)	-	-
高级汉语用的 教材 (Advance Chinese	《现代汉语》(上册)	81 (27.6%)	-	29 (9.9%)	14 (4.8%)
	《现代汉语》(下册)	-	-	-	-
	总量(Total of Advance Chinese textbooks)	81 (27.6%)	-	29 (9.9%)	14 (4.8%)

textbooks)					
总量(Total)		244 (83.3%)	6 (2%)	29 (9.9%)	14 (4.8%)
全部总量(All total)		293 (100%)			

จำนวนสำนวน-ภายิตจีนที่พบเจอในหนังสือเรียนภาษาจีน ในรายวิชาภาษาจีนชั้นต้น ชั้นกลางและชั้นสูงมีจำนวนทั้งสิ้น 293 สำนวน เป็นสำนวน-ภายิตจีนประเภท 成语(allusions and idioms)จำนวน 244 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 83.3 ของสำนวน-ภายิตทั้งหมดที่พบ สำนวน-ภายิตจีนประเภท 俗语(common saying) มีจำนวนทั้งสิ้น 6 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 2 สำนวน-ภายิตจีนประเภท 惯用语(idioms)มีจำนวนทั้งสิ้น 29 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 9.9 สำนวน-ภายิตจีนประเภท 歇后语(two-part allegorical saying) มีจำนวนทั้งสิ้น 14 สำนวน คิดเป็นร้อยละ 4.8

ลำดับความถี่ของประเภทสำนวน-ภายิตจีน เรียงตามความถี่ที่พบจากมากไปน้อย เป็นดังนี้ 成语(allusions and idioms), 惯用语(idioms), 歇后语(two-part allegorical saying), 俗语(common saying)

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความถี่ของประเภทสำนวน-ภายิตที่พบในหนังสือเรียนภาษาจีนที่ใช้ในการสอนรายวิชาภาษาจีนชั้นต้น ชั้นกลาง และชั้นสูงในระดับมหาวิทยาลัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า หนังสือเรียนภาษาจีนที่ใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาภาษาจีนชั้นต้น ชั้นกลางและชั้นสูงปรากฏสำนวน-ภายิตจีนทั้งสิ้น 4 ประเภท ได้แก่ 成语(allusions and idioms), 俗语(common saying), 惯用语(idioms)และ 歇后语(two-part allegorical saying) และปรากฏสำนวน-ภายิตจีนประเภท 成语(allusions and idioms)มากที่สุด นอกจากนี้ ยังพบว่า ในระดับการเรียนที่สูงขึ้น จำนวนสำนวน-ภายิตที่พบจะมากขึ้นด้วย ทั้งปริมาณของสำนวน-ภายิตและประเภทของสำนวน-ภายิต

ผลการวิจัยนี้ทำให้พบว่า ผู้เรียนภาษาจีนได้เรียนรู้สำนวน-ภายิตจีนตั้งแต่รายวิชาภาษาจีนชั้นต้น และเน้นสำนวน-ภายิตจีนประเภท 成语(allusions and idioms) โดยผู้สอนอาจจะเพิ่มเติมเนื้อหาที่เกี่ยวกับสำนวน-ภายิตจีน

ประเภทอื่นๆ ที่เหมาะสม และเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน หรืออาจเพิ่มเติมในส่วนของสำนวน-กษัตริย์ที่เป็นคำสแลงที่ใช้ในปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในสำนวน-กษัตริย์เงินมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. 黄伯荣, 廖序东. 现代汉语 (上册). 北京: 高等教育出版社, 2008.
2. 黄伯荣, 廖序东. 现代汉语 (下册). 北京: 高等教育出版社, 2008.
3. 李晓琪. 博雅汉语: 初级起步篇 1. 北京: 北京大学出版社, 2004.
4. 李晓琪. 博雅汉语: 初级起步篇 2. 北京: 北京大学出版社, 2005.
5. 李晓琪. 博雅汉语: 准中级加速篇 1. 北京: 北京大学出版社, 2004.
6. 李晓琪. 博雅汉语: 中级冲刺篇 2. 北京: 北京大学出版社, 2006.
7. 钱旭菁, 黄立, 李晓琪. 博雅汉语: 准中级加速篇 2. 北京: 北京大学出版社, 2005.
8. 荣亮. 试论对外汉语中国文化教学中的熟语文化. 西安: 陕西师范大学, 2008.
9. 王勤. 汉语熟语论. 济南: 山东教育出版社, 2006.
10. 吴中伟. 当代中文. 北京: 华语教学出版社, 2010.
11. 武占坤. 汉语熟语通论. 保定: 河北大学出版社, 2007.
12. 赵延风, 李晓琪. 博雅汉语: 中级冲刺篇 1. 北京: 北京大学出版社, 2005.